

23.

foglalkozás

Klímaváltozás

(TERMÉSZETTUDOMÁNY, FÖLDRAJZ, MATEMATIKA, DIGITÁLIS KULTÚRA)

„Olyan havat ad, mint a fehér gyapjú, olyan deret szór szét, amilyen a hamu.
Darabokban dobálja a jeget, ki állhatja ki hidegét?”
Zsolt 147,16-17

Miről szól ez a tanegység?

A foglalkozás során a gyerekek figyelmét a 20–21. század egyik legnagyobb globális környezeti kihívására, a klímaváltozásra és annak következményeire irányítjuk. Megbeszéljük, hogy mit tehetünk mi az ebből fakadó problémák megelőzése, csökkentése érdekében!

Áttekintő vázlat

23.1. Védd meg a bolygónkat!	15 perc
23.2. Klímajóslatok	15 perc
23.3. Klímabingó	15 perc
23.4. Szennyező szektorok	45 perc
Összesen	90 perc

Előkészületek

A foglalkozáshoz szükséges eszközök előkészítése.

Tantervi vonatkozás

Alapvető légköri jelenségek és folyamatok: Éghajlatváltozás. Mérések, mértékegységek, mérőeszközök: éghajlati diagramok és éghajlati térképek adatainak értő olvasása.

Kulcsszavak

éghajlat, klímaváltozás, hőmérséklet

Természettudományos megismerési módszerek

leírás, összehasonlítás

Fejlesztett készségek, attitűdök

Környezettudatos gondolkodás
Személyiségfejlesztés
Matematikai kompetencia

Mit készítsék elő?

füzet, íróeszköz, laptop, projektor, hangfal, gyurma, ragasztó, háztartási csomagolópapír, színes filcek, olló, ragasztó

Mit akarunk elérni?

Ráhangolódás a témára.

Mit fogunk csinálni?

Közös filmnézés, közös beszélgetés, gondolatterkép készítése egyéni munkában.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

íróeszköz, laptop, projektor, hangfal

Mellékletek

23.1. Védd meg a bolygónk! (kisfilm)

FELADATOK LEÍRÁSA

23.1. Védd meg a bolygónk!

15
perc

A témára való ráhangolódásként közösen megnézzük a **23.1. melléklet** rövidfilmjét (kb. 4,5 perc).

Az éghajlatváltozás

- Ki hallotta már az éghajlatváltozás szót? Mit jelent ez a kifejezés?
- Hogyan változik jelenleg Földünk éghajlata?
- Milyen okai vannak/lehetnek az éghajlat változásának?
- Milyen következményei vannak/lehetnek az éghajlat változásának?

Gondolattérkép készítése

Gondolattérkép készítése a füzetbe tanári segítséggel. (Fontos, hogy egyféle szint használjanak, amikor az óra elején elkészítik saját gondolattérképüket az éghajlatváltozásról.)

Mit akarunk elérni?

A klímaváltozással kapcsolatos mérések és előrejelzések megismerése.

Mit fogunk csinálni?

Grafikon és térképes ábraelemzés.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

laptop, projektor

Mellékletek

23.2.1. CO₂-kibocsátás

23.2.2. Klímaváltozás

Mit akarunk elérni?

Érzékenyítés a téma iránt.

Mit fogunk csinálni?

Bingó játék. Közös beszélgetés és egyéni jegyzetkészítés.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

füzet, íróeszköz

Mellékletek

23.3. Klímabingó

15
perc

23.2. Klímajóslatok

Vetítsük le a mellékletben található animációkat! **(23.2.1. és 23.2.2. mellékletek)**

Tanári magyarázat a filmekhez:

- Ábrák magyarázása (színelcsok, időbeliség)
- Milyen tendenciákat tudtunk meg az animációkból?
- Reflektálás koordinálása az animációk kapcsán.
- Hogyan érzitek magatokat, hogy láttátok ezeket az animációkat?
- Milyen érzéseitek vannak a klímajóslatokkal kapcsolatban?

15
perc

23.3. Klímabingó

A játék szabályainak ismertetése, játékvezetés: a gyerekek vegyüljenek el egymás között, és mindegyik cellához találjanak egy-egy osztálytársat, akire igaz az adott állítás. Az nyer, akinek sikerül minden cellát kitölteni!

Osszuk ki a játéklapokat **(23.3. melléklet)**, és induljon a játék!

A játék értékelése, közös reflexió:

- Ki lett az első? Mondd el a „megfejtéseket”!
- Ha nincs nyertes, akkor melyik állításhoz nem találtatok nevet? Mi lehet ennek az oka?

A Bingó továbbélése

Töltsétek ki magatokra nézve a bingót (piros ikszeléssel)!

- Hány állítás igaz rátok?
- Kire igaz a legtöbb?
- Melyik állítást a legnehezebb „betartani”?

Mit akarunk elérni?

A klímaváltozás okainak feltárása.

Mit fogunk csinálni?

Csoportmunkában vizsgáljuk a klímaváltozást.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

füzet, íróeszköz, gyurmamagasztó, háztartási csomagolópapír, színes filcek, olló, ragasztó, mellékletek kinyomtatva tanulónként

23.4. Szennyező szektorok

45
perc

A klímaváltozás okait és a lehetséges megoldásokat kutatjuk a foglalkozás második részében.

Szennyező szektorok

Közös beszélgetésben azonosítsuk a legszennyezőbb szektorokat! Beszéljünk arról, hogyan hatnak a klímaváltozásra!

Csoportfeladat

Csoportokban dolgozunk. Minden csoport válasszon ki egyet a szennyező szektorok közül!

Beszélgék meg és gyűjtsék össze a csomagolópapírra, hogyan lehetne a választott szektor működését környezetkímélőbbé tenni!

Milyen környezetszennyező tevékenységek jellemzik az adott szektort?

Hogyan lehet az adott szektorban csökkenteni a környezeti terhelést?

Hogyan lehet csökkenteni a káros kibocsátást?

A csoportmunkára javasolt időkeret: 20 perc

A csoportmunka befejezése utána hallgassuk meg a csoportok bemutatóit!

Az órát közös értékeléssel zárjuk!

Otthoni feladat

Az óra elején készített gondolatterkép kiegészítése az órán tanultakkal.

Felhasznált és ajánlott források

- A foglalkozás anyaga a következő kiadvány alapján készült: Barna Orsolya – Soós Viktória (2021): *Kreatívan a klímaváltozásról*. Óravázlatok fenntarthatóságról és klímaváltozásról osztályfőnöki és helyettesítő órákra 9–12. évfolyamos diákok számára. Budapest. 42–47. oldal. <https://klimainnovacio.hu/files/attachments/programme/kreativan-a-klimavaltozasrol-tanari-kezikonyv-1.pdf>
- Legnagyobb CO₂-kibocsátású országok: <https://twitter.com/CarbonBrief/status/1120715988532629506>
- Globális Klímaváltozás 1850–2020: <https://www.youtube.com/watch?v=DGODqW3Bnfk>
- *Védd meg a bolygónk!* https://www.youtube.com/watch?v=v_D9g6AwZR8 0:22–4:20ig